

povolena jen, není-li ve školní obci bydliště dítěte škola, jejíž vyučovací jazyk se shoduje s národností dítěte, anebo není-li také dítě do té míry mocno jazyka své národnosti, aby bez závady mohlo sledovati vyučování v tomto jazyce, kteréžto případy však tu dány nejsou. — Avšak nss nesdílí tento názor stížnosti, pro který v zákoně není opory.

Zákon na uvedeném místě užívá výrazu »zpravidla«; z toho je tedy zřejmo, že zákon má na mysli případy, kdy ze zásady jím vyslovené jsou přípustny výjimky; zákon však nijak neprojevuje, za jakých okolností mohou nastati výjimky takové; nutno proto míti za to, že výjimka může nastati vůbec z jakýchkoliv závažných důvodů, které účelu zákona neodporují.

Důvody, proč povoluje výjimku ze zásady § 20 cit. zák., uvádí v daném případě žal. úřad dva, a to jednak přání rodičů, jednak okolnost, že dítě bylo a je vychováváno i doma hlavně v jazyku českém. Prvý důvod sám o sobě by ovšem, jak stížnost právem vytýká, nemohl odůvodniti úchylku od zásady § 20 cit. zák., poněvadž přání rodičů může sice býti pohnutkou pro úřad, aby uvažoval o povolení dispense ze zásady § 20 cit. zák., avšak nemůže — jako přání strany jedné — dostačiti k tomu, aby bylo povolením dispense dotčeno právo strany druhé — v daném případě německé školy, zastupované stěžující si korporací, aby dítě chodilo podle zákonné normy do školy své národnosti. Jinak je tomu však s důvodem druhým, který sleduje zřejmě účel, aby jazyková stránka výchovy školní byla v souladu s jazykovou stránkou výchovy domácí, o kterémžto účelu nelze říci, že by pojmově se přičil účelům školy vůbec a předpisu § 20 cit. zák. zvláště.

Stížnost ovšem popírá, že by dítě bylo převážně vychováváno česky. Leč tuto otázku, jako věc hodnocení skutkových okolností, může nss přezkoumávati toliko s hlediska § 6 zák. o ss. V řízení správním bylo zjištěno, že matka vychovává dítě jen česky, otec česky a německy a že obcovací jazyk ve vlastní rodině jest český. Nss neshledal proto, že by výše zmíněný závěr úřadu neměl dostatečné opory ve spisech, resp. že by nebyl logicky možným. Avšak je-li tomu tak, pak musí i nss vycházeti z toho, že dítě je vychováváno převážně v jazyce českém.

Poněvadž pak podle toho, co shora řečeno, v této okolnosti lze spatřovati zákonitý důvod pro povolení výjimky z pravidla cit. § 20 cit. zák., nelze shledati nezákonnost v tom, že žal. úřad (resp. zšr) žádanou »dispens« udělily.

Č. 8362.

Pojištění nemocenské, invalidní a starobní. — Řízení správní: * Předpis § 194 zák. č. 221/24 o nepočítání dnů poštovní dopravy do lhůty vztahuje se také na lhůtu k podání přihlášek k nemocenskému pojištění dle § 17 cit. zák.

(Nález ze dne 17. ledna 1930 č. 548.)

V ě c: Okresní nemocenská pojišťovna v H. proti župnímu úřadu v Košicích o náhradu léčebných útrat.

V ý r o k: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

D ů v o d y: Okr. nemoc. pojišťovna v H. vyzvala výměrem z 20. ledna 1927 Pavla Sz., aby jí nahradil podle § 20 zák. č. 221:24 léčebné útraty 99 Kč za Marii F., která vstoupila k němu do zaměstnání dne 1. října 1926, dne 10. října 1926 onemocněla a teprve po svém onemocnění tohoto dne byla k pojištění přihlášena. Na stížnost zaměstnavatelovu osvobodil ho okr. úřad v H. od placení těchto útrat z toho důvodu, že zaměstnavatel dokázal, že přihlášku odevzdal dne 4. října 1926 na pošt. úřadě, tedy v třídení lhůtě v § 17 zák. č. 221/24 ustanovené, a není odpovědným za pošt. dopravu. Nař. rozhodnutím potvrdil žal. úřad toto rozhodnutí okr. úřadu z jeho důvodů, jež doplnil tím, že Pavel Sz. podle výpisu z pošt. knihy svůj dopis, adresovaný okr. nemoc. pojišťovně, kterým podle svého údaje svou zaměstnankyni k pojištění přihlásil, podal na poštu v zákonné lhůtě, takže přes to, že přihláška došla pojišťovny až po uplynutí lhůty v § 17 zák. č. 221/24 určené, nemůže se považovati za opožděně podanou, neboť podle § 194 cit. zák. a všeobecné právní praxe podání spisu na poštu rovná se podání u dotčeného úřadu, jemuž byl zaslán. Že by pak zmíněný dopis zaměstnavatelův se nebyl vztahoval na přihlášení jeho zaměstnankyně k pojištění, pojišťovna netvrdila.

O stížnosti do tohoto rozhodnutí podané uvážil nss toto: — — —

Dovolávajíc se nál. Boh. A 6812/27, namítá stížnost, že přihláška musí ve 3denní lhůtě k pojišťovně dojít, a že nestačí, že byla v této době odevzdána pošt. dopravě; námitka tato je bezdůvodná. Neboť podle § 194 zák. č. 221/24 jest lhůtu podle tohoto zákona považovati za zachování, bylo-li v ní podání prokazatelně odevzdáno poště nebo telegrafu. Ustanovení toto, jež zařazeno jest do páté části, jednající o řízení a soudnictví pojišťovacím, do oddílu o opravných prostředcích a lhůtách, jest všeobecné a platí proto pro všechny formální lhůty v kterémkoli § zák. č. 221/24 ustanovené k podáním jakéhokoli druhu, tedy také pro třídení lhůtu, určenou v § 17 k přihlášce. Ustanovení § 194 nelze podle jeho doslovu a zračícího se v něm úmyslu vykládati jinak, než že podání došla po uplynutí lhůty na místo podací (v daném případě u pojišťovny), tímto zákonem stanovené, považovati jest za včasně podaná, bylo-li prokázáno, že byla odevzdána ještě ve lhůtě pro dotčené podání zákonem předepsané poště nebo telegrafu k dopravě. Zjistil-li žal. úřad tuto skutečnost, jest jeho úsudek, že přihláška zaměstnavatelova nemůže býti považována vzhledem k § 194 za opožděně podanou, ve shodě se zákonem. Poukaz stížnosti na cit. nález jest nevhodný, poněvadž skutková podstata, jež byla podkladem tohoto nálezu, byla nss-em posuzována podle zák. z 30. března 1888 č. 33 ř. z., který však neměl obdobného ustanovení, jaké jest obsaženo v § 194 zák. č. 221/24, kdežto daný případ nutno posuzovati nepopřeně a proto nesporně toliko podle tohoto zák., kterým zák. č. 33/1888 byl zrušen (§ 282 ods. 1 zák. č. 221/24).